

Uchwała Nr 322/XXVIII/2021

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 25 listopada 2021 r.

w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń Burmistrza Miasta Sośnicowice do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dnia 12 października 2021 roku

Na podstawie art. 25b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) **Kolegium** Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1

Oddala się zastrzeżenia wniesione przez Burmistrza Miasta Sośnicowice pismem z dnia 26 października 2021 r. do wniosków nr 3 i 7 zawartych w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach. Znak: WK-610/12/4/21 z dnia 12 października 2021 r.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach rozpatrując zastrzeżenia, wniesione przez Burmistrza Miasta Sośnicowice do wystąpienia pokontrolnego Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, znak: WK-610/12/4/21 z dnia 12 października 2021 r. ustaliło co następuje:

Wystąpienie pokontrolne skierowane do Burmistrza Miasta Sośnicowice było następstwem kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Mieście Sośnicowice od dnia 14 kwietnia do 7 czerwca 2020 r. i zawierało ustalenia w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości oraz wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności.

Zastrzeżenia zostały złożone pismem z dnia 26 października 2021 roku które wpłynęło do Izby w dniu 26 października 2021 roku, z zachowaniem 14-dniowego terminu, określonego w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 roku poz. 2137).

Stosownie do regulacji zawartej w art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do kolegium izby. Zgodnie z art. 9 ust. 4 tej ustawy zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem prezesa izby, a podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie. Wnoszone zastrzeżenia rozpatrują kolegia regionalnych izb obrachunkowych, stosownie do art. 25b ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Zastrzeżenia dotyczyły **wniosku nr 3** wystąpienia pokontrolnego w brzmieniu:

„Ustalić okres bezumownego korzystania z nieruchomości gminnych wykorzystywanych przez SPZOZ oraz naliczyć opłatę za bezumowne korzystanie z ww. nieruchomości, stosownie do postanowień art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) oraz art. 25 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.).

Z treści wystąpienia pokontrolnego Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach znak: WK-610/12/4/21 wynika, iż ww. wniosek Nr 3 został przez kontrolujących sformułowany na podstawie następujących ustaleń:

W okresie od 4 lutego 2021 r. do dnia kontroli zaniechano naliczenia opłaty za bezumowne korzystanie z nieruchomości gminnych w związku z upływem terminu obowiązywania umowy nieodpłatnego użytkowania zawartej dnia 9 lutego 2011 r. z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej – Miejsko Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w Sośnicowicach. W dniu 9 lutego 2011 r. została zawarta z SPZOZ w Sośnicowicach umowa ustanowienia nieodpłatnego użytkowania nieruchomości gminnych, tj. gruntu o powierzchni 2.084 m² oraz budynków o łącznej powierzchni 863,48 m². Umowę zawarto na czas określony do dnia 3 lutego 2021 r. Do dnia kontroli nie zawarto nowej umowy, a SPZOZ w Sośnicowicach nadal korzystał z pomieszczeń oraz gruntu będącego przedmiotem ww. umowy.

W złożonych pisemnie zastrzeżeniach Burmistrz Miasta Sośnicowice stwierdził, iż wniosek nr 3 został sformułowany na skutek błędnej wykładni przywołanych w tymże wniosku przepisów prawa (art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, art. 25 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami w związku z pominięciem przepisów 54 ust. 1 i 56 ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej). Zdaniem wnoszącego zastrzeżenia zgodnie ze wskazanym art. 56 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej „fundusz założycielski zakładu stanowi wartość wydzielonej samodzielnie publicznemu zakładowi opieki zdrowotnej części mienia Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub uczelni medycznej, w tym przekazanego w nieodpłatne użytkowanie.” Zdaniem Burmistrza Sośnicowice zważyć należy, że nieruchomość zabudowaną budynkiem w którym mieści się SP ZOZ, przekazana została przez gminę Sośnicowice w nieodpłatne użytkowanie w dniu 9 lutego 2011 r., upływ terminu obowiązywania umowy nieodpłatnego użytkowania nie zmienił charakteru posiadania nieruchomości gminnej przez stale wykonywujący działalność leczniczą zakład. W złożonych zastrzeżeniach wskazano, że zawarta w dniu 8 czerwca 2021 r. umowa użyczenia w pełni potwierdza ciągłość posiadania nieruchomości przez gminny podmiot leczniczy – posiadania o charakterze nieodpłatnym. Po upływie okresu nieodpłatnego użytkowania nieruchomości, a przed zawarciem umowy użyczenia z 8 czerwca 2021 r. stosunek prawny łączący strony miał cechy ustnej umowy użyczenia. Składający zastrzeżenia zwrócił również uwagę na normę art. 54 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej, który wprost wskazuje, że zakład gospodaruje posiadanym mieniem, oznacza to, że wobec braku utraty posiadania nieruchomości, pomimo upływu czasu obowiązywania nieodpłatnego użytkowania, zakład miał pełne prawo korzystać z przekazanego w 2011 r. mienia w sposób niezmieniony. W ocenie Burmistrza Sośnicowice, brak jest aktualnie po stronie gminy podstaw do domagania się od zakładu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z mienia gminy, skoro nigdy intencją organów gminy nie było pobieranie za powyższe korzystanie opłat, a charakter wykonywanej działalności, szczególności w dobie pandemii nie przemawia za pobieraniem od zakładu opłat. Wnoszący zastrzeżenia wskazał, że przywołane we wniosku numer 3 przepisy, art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych oraz art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami nie stanowią uzasadnienia do formułowania przedmiotowego wniosku. Zdaniem wnoszącego zastrzeżenia zwrócić uwagę należy, że zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, gospodarowanie nieruchomościami przez organ wykonawczy gminy może polegać również na użyczaniu tych nieruchomości. Zdaniem Burmistrza Sośnicowice wyprowadzenie, w kontekście wyżej wskazanych norm, wniosku, że art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych nakazuje w każdym przypadku stwierdzenia korzystania z mienia gminnego bez pisemnej umowy, naliczać i egzekwować opłaty od korzystającego.

Przeciwnie, w opisanym we wniosku numer 3 przypadku brak podstaw do obciążenia i dochodzenia od gminnego SP ZOZ opłat za korzystanie z mienia, którym zakład ten gospodaruje nieprzerwanie od 2011 r. W złożonych zastrzeżeniach Burmistrz Sośnicowic wniósł o uchylene wniosku numer 3.

Kolegium Izby nie podzieliło argumentów zawartych w zgłoszonych zastrzeżeniach do wniosku pokontrolnego nr 3 i uznało, że nie zasługują one na uwzględnienie. Kolegium uznało za słuszne stanowisko kontrolujących w zakresie odnoszącym się do stwierdzonej nieprawidłowości dotyczącej ustalenia okresu bezumownego korzystania z nieruchomości gminnych wykorzystywanych przez SPZOZ oraz naliczenia opłaty za bezumowne korzystanie z ww. nieruchomości.

Zgodnie z art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Przepis ten nakłada na jednostki sektora finansów publicznych obowiązek ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje burmistrz, wykonując m.in. czynności związane z naliczaniem należności za nieruchomości udostępniane z zasobu oraz prowadzi windykację tych należności.

Stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, dochody z majątku gminy są źródłem dochodów własnych gminy.

Składający zastrzeżenia powołał się na art. 56 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej. Zgodnie ze wskazanym art. 56 ust. 2 ustawy o działalności leczniczej *„fundusz założycielski zakładu stanowi wartość wydzielonej samodzielnie publicznej jednostki opieki zdrowotnej części mienia Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub uczelni medycznej, w tym przekazanego w nieodpłatne użytkowanie.”*

W ocenie Kolegium nieodpłatne użytkowanie, o którym mowa w art. 56 ust. 2 o działalności leczniczej jest ograniczonym prawem rzeczowym.

Zgodnie z art. 245 § 1 i § 2 w związku z art. 158 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny, z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego stosuje się odpowiednio przepisy o przeniesieniu własności. Jednakże do ustanowienia ograniczonego prawa rzeczowego na nieruchomości nie stosuje się przepisów o niedopuszczalności warunku lub terminu. Forma aktu notarialnego jest potrzebna tylko dla oświadczenia właściciela,

który prawo ustanawia. Umowa zobowiązująca do przeniesienia własności nieruchomości powinna być zawarta w formie aktu notarialnego. To samo dotyczy umowy przenoszącej własność, która zostaje zawarta w celu wykonania istniejącego uprzednio zobowiązania do przeniesienia własności nieruchomości; zobowiązanie powinno być w akcie wymienione.

Kolegium nie może odnosić się do umowy użyczenia zawartej w dniu 8 czerwca 2021 r. tj. po zakończeniu kontroli. Wnioski pokontrolne są formułowane w oparciu o nieprawidłowości stwierdzone w czasie trwania kontroli.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Kolegium, wniosek pokontrolny nr 3 został sformułowany prawidłowo.

Biorąc pod uwagę powyższe uzasadnienie, Kolegium nie podzieliło argumentacji podniesionej w zastrzeżeniach wniesionych przez Burmistrza Miasta w odniesieniu do wniosku nr 3, uznając, że nie zasługują one na uwzględnienie i postanowiło zastrzeżenia dotyczące tego wniosku oddalić.

a także **wniosku nr 7** o treści:

„ Zorganizować wzajemne rozliczenia z zakładem budżetowym będącym jednostką organizacyjną Gminy Sośnicowice w sposób spełniający wymogi określone w art.15 ust. 3 i art. 219 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.), tj. poprzez dotacje przedmiotowe w związku z realizowaniem zadań użyteczności publicznej na rzecz mieszkańców Gminy Sośnicowice, mając na względzie art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372).

Wniosek sformułowany został w odniesieniu do stwierdzonych w trakcie kontroli nieprawidłowości dotyczących rozliczeń z zakładem budżetowym.

W latach 2017 - 2021 nieprawidłowo finansowano działalność zakładu budżetowego – „Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sośnicowicach” za pośrednictwem not obciążeniowych zamiast w formie dotacji przedmiotowej poprzez ustalenie stawki jednostkowej dotacji przedmiotowej.

W okresie objętym kontrolą ZGKiM świadczył na rzecz Gminy Sośnicowice usługi użyteczności publicznej dotyczące m.in.:

- obsługi obiektów sportowych,*
- administrowania Kompleksem rekreacyjno-parkowym,*
- zarządzania i bieżącego utrzymania Przydomowych Biologicznych Oczyszczalni ścieków,*
- bieżącego utrzymania przystanków,*
- pracach na ulicach/drogach gminnych (usługi porządkowe, naprawa nawierzchni),*
- prowadzenia punktu PSZOK,*

- oczyszczania studzienek kanalizacji deszczowej na terenie gminy Sośnicowice,
- opieki nad zielenią miejską w sezonie,
- transportu mieszkańców na terenie Gminy Sośnicowice.

Rozliczenie usług komunalnych wykonywanych przez ZGKiM następowało w wykonaniu zarządzenia Nr 137/2016 Burmistrza Sośnicowic z dnia 30 grudnia 2016 r. w sprawie zasad rozliczeń finansowych zadań wykonywanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Mieszkaniowej w Sośnicowicach na rzecz jednostek budżetowych Gminy Sośnicowice, na podstawie zleceń przygotowywanych przez pracowników merytorycznych Urzędu Miejskiego sporządzanych na podstawie przedkładanych przez ZGKiM kalkulacji lub kosztorysów, a następnie rozliczane na podstawie każdorazowego potwierdzenia przez pracownika merytorycznego Urzędu Miejskiego wykonania prac (...)”.

W złożonych zastrzeżeniach Burmistrz Miasta Sośnicowice zarzucił przy sformułowaniu wniosku pokontrolnego nr 7 naruszenie przepisów art. 15 ust. 3, art. 219 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych poprzez błędną ich wykładnię.

W ocenie Burmistrza Sośnicowic zarzuty wskazane w wystąpieniu pokontrolnym są niezasadne. Wnoszący zastrzeżenia wskazał, że jednostka samorządu terytorialnego, w świetle art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Na podstawie art. 6 ust. 1 ww. ustawy, do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. W szczególności zadania własne obejmują m.in sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, lokalnego transportu zbiorowego, gospodarki nieruchomościami oraz kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. Wnoszący zastrzeżenia wskazał, że stosownie do art. 9 ust. 1 i ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym w celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi. Formy prowadzenia gospodarki gminnej, w tym wykonywania przez gminę zadań o charakterze użyteczności publicznej, określa natomiast ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej. W ocenie Burmistrza Sośnicowic zgodnie z art. 2 ww. ustawy, gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego w szczególności w formach: - zakładu budżetowego lub - spółek prawa handlowego. W przypadku Gminy Sośnicowice realizacja niektórych zadań własnych gminy następuje poprzez „zlecanie” ich wykonania samorządowemu

zakładowi budżetowemu – ZGKiM w Sośnicowicach. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, samorządowy zakład budżetowy, jako forma organizacyjno-prawna sektora finansów publicznych, odpłatnie wykonuje zadania, pokrywając koszty swojej działalności z przychodów własnych. Zdaniem Burmistrza Sośnicowic uzupełnieniem finansowym działalności zakładu mogą być dotacje z budżetu jednostki samorządu terytorialnego określone w art. 15 ust 3 ww. ustawy (dotacje przedmiotowe, dotacje celowe na zadania bieżące finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych., dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji). Istotą dotacji przedmiotowych w myśl art. 130 ww. ustawy jest to, że stanowią ona dopłaty do określonych rodzajów wyrobów czy też usług i powinny być kalkulowane według stawek jednostkowych. W złożonych zastrzeżeniach Burmistrz Sośnicowic wskazał, że celem dotacji przedmiotowej jest zaspokojenie potrzeb publicznych poprzez obniżenie ceny usługi (wyrobu). W świetle art. 15 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych samorządowemu zakładowi budżetowemu mogą być udzielane dotacje przedmiotowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, jednak z ograniczeniem wynikającym z art. 15 ust. 6 ustawy. Przepis powyższy ogranicza wysokość przyznawanej dla samorządowego zakładu budżetowego wysokości dotacji przedmiotowej do 50% kosztów jego działalności. Zdaniem składającego zastrzeżenia w myśl art. 219 ust. 1 ustawy o finansach publicznych dotacje przedmiotowe udzielane dla zakładu budżetowego powinny być kalkulowane wg stawek jednostkowych, a stawki te winny być ustalone przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w drodze uchwały. Zasadniczą cechą dotacji przedmiotowej jest to, że wylicza się ją jako kwotę iloczynu ustalonej stawki dopłaty do danej jednostki wyrobu lub usługi oraz ilości dotowanych wyrobów lub usług. Wnoszący zastrzeżenia wskazał, że w latach 2017-2021 zgodnie z art. 15 ust. 3 ww. ustawy ZGKiM w Sośnicowicach otrzymywał dotacje celowe i przedmiotowe skalkulowane wg stawek jednostkowych. Stawki dotacji przedmiotowej ustalane były przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego. Dopłaty stanowiły pokrycie nadwyżki kosztów nad przychodami uzyskanymi z tytułu: utrzymania komunalnego zasobu mieszkaniowego gminy. W latach wcześniejszych spotkać można także dopłaty do taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę lub zbiorowe odprowadzanie ścieków. Burmistrz Sośnicowic wskazuje także, że ZGKiM zajmuje się bieżącym utrzymaniem i eksploatacją mienia komunalnego służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkańców. Zdarzały się sytuacje, że przychody ze sprzedaży świadczonych usług nie były na tyle wystarczające, aby mogły pozwolić na pokrycie ponoszonych kosztów realizacji danej usługi. W tym właśnie przypadku zastosowanie miały dotacje przedmiotowe. Ponadto Burmistrz Sośnicowic wskazał, że nie wszystkie zadania własne gminy

zlecone do realizacji ZGKiM możliwe są do dotowania. ZGKiM zajmuje się między innymi bieżącym utrzymaniem obiektów sportowych na terenie gminy. Infrastruktura ta najczęściej powstaje przy udziale środków z budżetu Unii Europejskiej i udostępniana jest przez kilka lat nieodpłatnie. Zdaniem wnoszącego zastrzeżenia nie można tu zatem mówić o możliwości dotowania tej formy działalności ZGKiM, gdyż w jej ramach nie są osiągane żadne wpływy. Przeniesienie poniesionych przez ZGKiM kosztów utrzymania infrastruktury sportowej na gminę następuje na podstawie not obciążeniowych. Zdaniem wnoszącego zastrzeżenia taka forma rozliczeń została ustalona po wprowadzeniu ustawy konsolidacyjnej (Ustawa z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków publicznych przeznaczonych na realizację projektów finansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu przez jednostki samorządu terytorialnego).

Odnosnie wniosku nr 7 Kolegium Izby nie podzieliło argumentów zawartych w zgłoszonych zastrzeżeniach i uznało, że nie zasługują one na uwzględnienie. Kolegium uznało za słuszne stanowisko kontrolujących w zakresie konieczności zorganizowania wzajemnych rozliczeń z zakładem budżetowym będącym jednostką organizacyjną Gminy Sośnicowice.

Zasady funkcjonowania zakładu budżetowego w aspekcie finansowym uregulowane zostały w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Postanowiono tam, że samorządowy zakład budżetowy odpłatnie wykonuje zadania, pokrywając koszty swojej działalności z przychodów własnych. Natomiast z art. 15 ust. 3 i 4 wynika, że samorządowy zakład budżetowy może otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego m.in. dotacje przedmiotowe. Regulacja ta koresponduje z art. 219 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym, z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla samorządowych zakładów budżetowych, kalkulowane według stawek jednostkowych. Definicja dotacji przedmiotowej jest z kolei ujęta w art. 130 ust. 1 ww. ustawy, gdzie postanowiono, iż dotacje przedmiotowe są to środki przeznaczone na dopłaty do określonych rodzajów wyrobów lub usług, kalkulowane według stawek jednostkowych.

Z powyższego wynika więc, że dotacja przedmiotowa, może stanowić źródło finansowania zakładu budżetowego. Dotacja przedmiotowa ma charakter dopłat do wytworzonych produktów lub świadczonych usług przez zakład budżetowy, Kolegium zwraca uwagę, że usługi użyteczności publicznej realizowane przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sośnicowicach, obejmujące między innymi usługi w zakresie transportu publicznego, administrowanie kompleksem rekreacyjno-sportowym prace remontowe na obiektach gminnych, zimowe i letnie utrzymanie dróg,

utrzymanie zieleni, utrzymanie czystości i porządku, eksploatacja i prowadzenie składowisk odpadów- jako należące do sfery użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych - są zadaniami, wynikającymi ze Statutu Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sośnicowicach, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Sośnicowicach Nr XXIII/243/2009 z dnia 3 września 2009 r ze zmianami. Z art. 15 ustawy o finansach publicznych jednoznacznie wynika, że samorządowy zakład budżetowy odpłatnie wykonując zadania, pokrywa koszty swojej działalności z przychodów własnych oraz udzielonych dotacji. Brak wystąpienia przychodów własnych z tytułu ww. zadań użyteczności publicznej nie stanowi, zdaniem Kolegium, przeszkody do finansowania tego rodzaju działalności statutowej Zakładu z dotacji przedmiotowej, kalkulowanej według stawek jednostkowych. Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sośnicowicach wykonuje, zgodnie ze Statutem, dwojakiego rodzaju zadania: zadania, które są wykonywane odpłatnie, a ich koszt pokrywany jest w całości z przychodów w postaci wpłat od mieszkańców oraz pozostałe zadania użyteczności publicznej (nie stanowiące jakichś odrębnych usług świadczonych na rzecz gminy a nie dotyczących mieszkańców), które nie są opłacane przez mieszkańców - brak przychodów tego tytułu. W związku z powyższym nie ma, zdaniem Kolegium, innej możliwości jak finansowanie tego rodzaju zadań (wynikających ze Statutu Zakładu) z dotacji. Ponadto należy zaznaczyć, że dla realizacji zadań użyteczności publicznej przez jednostkę organizacyjną gminy jedynie w sposób nieodpłatny, właściwą jest forma jednostki budżetowej.

Biorąc pod uwagę powyższe, stosowaną praktykę finansowania ww. działalności Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Sośnicowicach, tj. finansowania zadań gminy w formie usług na rzecz mieszkańców gminy - za pośrednictwem not obciążeniowych Kolegium uznało za nieprawidłową. Ponadto z art. 15 ust. 6 ustawy o finansach publicznych wynika, że dotacje dla samorządowego zakładu budżetowego, z wyłączeniem dotacji, o których mowa w ust. 3 pkt 2 i 3 (a więc dotacji celowych na zadania bieżące realizowane z udziałem środków unijnych i dotacji celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji) nie mogą przekroczyć 50% kosztów jego działalności. Nieprawidłowa praktyka obciążania budżetu Gminy notami za wykonane statutowe zadania użyteczności publicznej nie pozwala na egzekwowanie ww. warunku z zakresu gospodarki finansowej Zakładu.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Kolegium, wniosek pokontrolny nr 7 został sformułowany prawidłowo.

Biorąc pod uwagę powyższe uzasadnienie, Kolegium nie podzieliło argumentacji podniesionej w zastrzeżeniach wniesionych przez Burmistrza Miasta w odniesieniu do wniosku nr 7, uznając, że

nie zasługują one na uwzględnienie i postanowiło zastrzeżenia dotyczące tego wniosku z przyczyn opisanych powyżej oddalić.

Mając na uwadze dokonane ustalenia, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, stosownie do art. 25b ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, uchwaliło jak w § 1 uchwały.

Na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w przedmiocie rozpatrzenia zastrzeżeń do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym nie przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Uwzględniając całość powyższego uzasadnienia, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach postanowiło jak w § 1 niniejszej uchwały.

Przewodniczący Kolegium

Krzysztof Róg